

Nye tal

Gymnasieelever ændrer studieadfærd på grund af optagelsessystemet

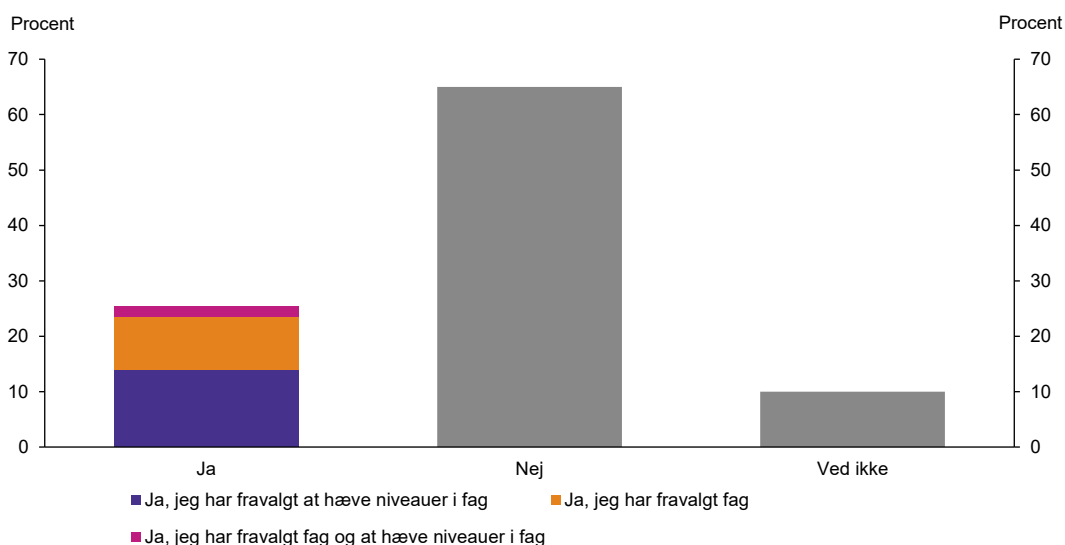
Siden 2009 er betydningen af karaktergennemsnittet for ansøgernes uddannelsesmuligheder steget. Det medvirker til, at en fjerdedel af gymnasieeleverne fravælger fag i gymnasiet eller at hæve fagniveauer i fag, de synes er spændende, hvis de vurderer, at der er en risiko for, at det vil trække deres karaktergennemsnit ned.

Karakterer er blevet vigtigere for gymnasieelever, og det kan betyde, at de fravælger bestemte fag eller at hæve fag til et højere niveau.

I en spørgeskemaundersøgelse angiver i alt 26 procent af gymnasieeleverne, svarende til ca. hver fjerde elev, at de bevidst har fravalgt fag eller at hæve niveauer i fag, som de synes var spændende, men som de vurderede kunne trække deres samlede karaktergennemsnit ned, jf. figur 1. To tredjedele angiver, at de ikke har fravalgt fag eller at hæve niveauer i et fag, som de synes var spændende, men vurderede kunne trække deres karaktergennemsnit ned, jf. figur 1.

Figur 1

De adspurgte elevers svar på, om de har fravalgt fag eller at hæve niveauer i fag, procent, 2019

Anm.: "Tænk på dit valg af studieretning og valgfag på din nuværende uddannelse. Har du fravalgt fag eller fravalgt at hæve niveauer i fag, du syntes var spændende, men som du vurderede kunne trække dit samlede gennemsnit nedad?" Antal besvarelser: 911 elever på sidste år af deres stx, hhx, htx eller hf.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af spørgeskemaundersøgelse til elever i gymnasiale uddannelser gennemført af /KL.7 & Realize.

Der er ikke foretaget en undersøgelse af effekten på læringsniveauet på de gymnasiale uddannelser. Hvis fravalget af f.eks. at hæve niveauer i fag, eleverne ellers synes er spændende, indebærer samlet mindre undervisning på høje fagniveauer, kan det imidlertid medføre mindre læring på de høje fagniveauer.

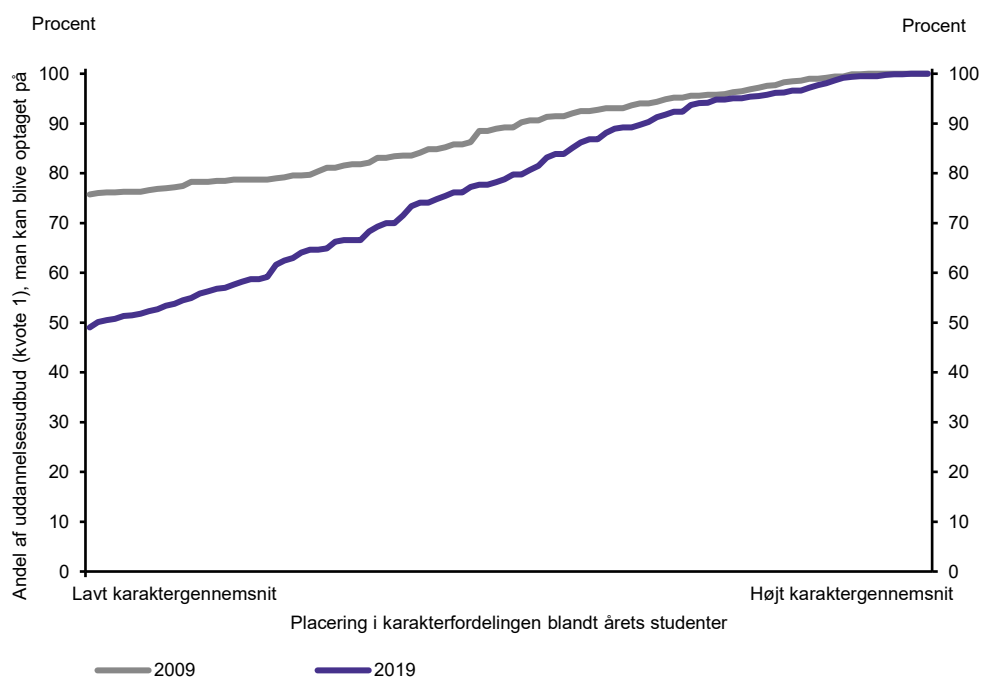
Der kan være forskellige årsager til, at karaktergennemsnittet er så vigtigt for eleverne, at de fravælger fag. Blandt andet har karaktergennemsnittet fået større betydning for gymnasieeleverne i forhold til deres videre uddannelsesmuligheder over de seneste godt 10 år.

For eksempel påvirker enkelte karakterer i enkelte fag i gymnasiet i højere grad andelen af videregående uddannelser, eleverne kan blive optaget på. I løbet af de sidste godt 10 år er andelen af videregående uddannelser, ansøgerne kan blive optaget på i kvote 1 med et givent karaktergennemsnit således faldet. For den typiske ansøger med middelmådige karakterer (karaktergennemsnit på 7,1 i 2019) er andelen af videregående uddannelser, ansøgeren kan blive optaget på i kvote 1, faldet fra 89 procent i 2009 til 79 procent i 2019, jf. figur 2.

Mens det i 2009 svarede til 76 videregående uddannelser, den typiske ansøger ikke kunne blive optaget på via kvote 1, så var det 175 videregående uddannelser i 2019.

Figur 2

Andelen af uddannelsesudbud med grænsekvotienter under karaktergennemsnittet i forhold til ansøgerens placering i karakterfordelingen, procent, 2009 og 2019

Anm.: Andelen er udregnet i forhold til uddannelser med optagelse i kvote 1. Karakterfordelingen er baseret på karakterfordelingen blandt det givne års dimittender fra de gymnasiale uddannelser, og er inklusive 1,08-bonus for tidlig studiestart. Karakterfordelingen er forskellig mellem årene. I 2009 ville et karaktergennemsnit på 9,7 placere ansøgeren blandt de 10 procent med de højeste gennemsnit, mens dette det ville kræve 10,4 i 2019. Analysens resultater for et givent år er sat i forhold til karakterfordelingen for det samme års studenter, der tages dermed højde for den generelle stigning i karaktergennemsnittet i perioden.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af på baggrund af data fra Den Koordinerede Tilmelding.